

גוף עבודה

אברהם אופק במוזיאון תל אביב

יצירתו של אברהם אופק- מן המורכבות, העשירות והחידתיות שידעה האמנות בישראל - מזוהה בזיכרון הקולקטיבי הישראלי עם ציורי-קיר שיצר ברחבי הארץ. כהשלמה לדימוי רווח זה, אופק מוצג בתערוכה זו בעיקר כצייר ופסל. אך גם כאמן פעולה המתחקה אחר חידת היצירה ומקומו של היוצר במעשה האמנות והחיים. לצד חומרי תיעוד של הפעולות שיצר אופק, מוצגים בתערוכה אביזרי לבוש ומופעי וחומרים נלווים להם. בלב התערוכה מוצגים רישומים שיצר אופק בדיאלוג עם המיצג המפורסם של יוזף בויס, (I Like America and America Likes Me) (1974). תמות מעבודות הפעולה של אופק, כגון "גלימה לסקילה עצמית" ונושאים שבהם עסק, כגון "עקדת יצחק", מתלכדים כאן עם אלו של בויס, אמן ההישרדות בכוח הריפוי של האחר.

אברהם אופק נולד ב-1935 בבורגס, בולגריה, חווה כילד מעבר ממקום למקום בתקופת המלחמה, נופי הרס ופליטות. בן 14 עלה לארץ, בן יחיד להורים מבוגרים, שהתיישבו ביפו. הוא השתייך לתנועת "השומר הצעיר" והצטרף לקיבוץ עין-המפרץ. בהיותו בן 22 גילה שהינו ילד מאומץ ולו שני אחים, ד"ר מאיר קריספין ביפו וראובן רובנוב בבולגריה. הוא התדיין דרך האמנות עם המסתורין ועם שאלות של זהות, העליות והמורדות בחייו, חידת הולדתו, טלטלת מות בתו ששמה קץ לחייה, ידיעת מחלתו וקצו הקרב. אופק למד ציור באקדמיה לאמנויות יפות בפירנצה וב-1962 התיישב בירושלים. בסוף שנות ה-60 השלים ציור קיר גדל-ממדים בכפר אוריה. סביב לציור זה יצר ציורים בשמן על בד שהוצגו בהצלחה בבינאלה בוונציה (1972) ובמוזיאון היהודי בניו-יורק (1973) והם מוצגים בתערוכה הנוכחית. התערוכה כוללת עבודות שיצר בשיתוף פעולה עם אמניות המחול - לאה אברהם (להקת בת שבע) ורות אשל, וכן אביזרי גוף ועבודות פיסול. אופק יצר לא מעט ציורי קעקועים וגם את עצמו צייר מקועקע. הקעקוע מקרין עוצמה בצד חרדת מוות, פרץ שחרור לצד תחושת נידונות, אלה מתגלמים גם בדיוקן של י"ח ברנר שצייר אופק, מהיחידים שצייר את גופו של ברנר ולא התמקד בפניו בלבד, כאמנים אחרים שהפכוהו לסמל. התערוכה נחתמת בציורים האחרונים של אופק, אשמורת אחרונה. רישומים שבירים שיצר בתעצומ

אוצרת אורחת: גליה בר אור

